

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

WARSZAWA
Biblioteka Krajowej Rady
Narodowej

Rok I. Nr. 200

Włocławek, środa 4 września 1946 roku.

Cena 3 złote

W trosce o szkolną młodzież

Młodzież przybyła do szkół. Widać to z ożywionego ruchu w mieście. Rodzice już wyszukali odpowiednią szkołę swym dzieciom, uszyli ubranie, dali pieniędzy na książki. Dyrektorzy szkół zatroszczyli się ołożeniem rozkładu lekcji, remontowaniem gmachu, młodzież nabyła książki, zeszyty i możnaby było zacząć.

Ale czy wszystko w porządku? Czy zagwarantowana jest dobrze wydajność pracy ucznia i wychowawcza opieka?

Szkoła to jeszcze nie wszystko. W szkole przepędza uczeń 6 godzin na dobę. Resztę — to znaczy 3/4 dnia poza szkołą; w internacie, u rodziców lub na stacji.

Właśnie chodzi o te stacje. Poziom ich nie był zawsze zadawalający. Rodzice odwiedzali je nieraz tylko dwa razy do roku. Opieki faktycznie brakło, więc i o pracy rzetelnej nie było mowy. Odrabianie lekcji zaczynało się dopiero pod koniec roku, a literaturę polską zdążyło się zaledwie przerobić ze skrótów.

Młodzież pragnie nauki. Inaczej wogóle nie chciałaby iść do miasta i narażać rodziców na koszty.

Młodzież ta jednak jest często słaba, łatwo ulegająca wpływom. Wystarczy złe towarzystwo, brak kontroli i zapal nauki pryska.

Gdyby to tylko tyle. — Rozleniwieni uczniowie urządzają sobie niekiedy „bibliki“ dla zmiany coraz to na innej stacji.

A zbytnia zażyłość z rodziną, często nieobecnej „pani opiekunki“ staje się zbyt bliską okazją korupcji obyczajów młodzieży.

Niektórym znowu stancjom brakuje odpowiednich warunków higienicznych i prymitywnego porządku.

Nieskrepowanych kontrolą uczniów można prawie zawsze spotkać wszędzie tylko nie w domu.

Z początkiem roku szkolnego aktualną sprawą będzie uświadomienie sobie, kogo to interesuje, że stacja uczniowska nie może być tylko stółką lub „sublokatornem“.

Ale ona w porozumieniu z rodziną i szkołą tworzyć powinna zorganizowany ośrodek wychowawczy i dawać atmosferę pracy naukowej.

Dobrze by było gdyby rodzice z naciskiem podkreślili wobec dzieci, że pani, która prowadzi stancję zastępuje czasowo samych rodziców i że mają jej słuchać.

Niechże dokładniej rozejrzają się czy dzieci nie będą narażone na złe wpływy i marnowanie czasu.

Niech też w miarę możliwości częściej odwiedzą swe dzieci.

Osoby, prowadzące stancje mają czymprędzej powiadamiać rodziców o ewentualnych wykroczeniach ich dzieci.

Należy spodziewać się, że dyrek-

Żądania Polski uwzględnione z Konferencji Pokojowej

PARYŻ (obsł. wł.). Na zebraniu komisji bałkańskiej delegat Polski zażądał zwrotu mienia polskiego wywiezionego do Rumunii we wrześniu 1939 roku.

Komisja wniosek Polski przyjęła. Poszczególne delegacje zgłosiły pretensje odszkodowań wojennych w stosunku do Włoch.

Wielka Brytania zażądała 2 miliardy 785 milionów funtów szterlingów, Jugosławia — 2 miliardy 462 miliony, Grecja i Rumunia po 225 milionów, Polska 2 miliony 560 tysięcy funtów szterlingów.

Delegat Rumunii Tatarescu złożył oświadczenie przeciwko węgierskim roszczeniom terytorialnym. Obecna granica uwzględnia najżywniejsze interesy obu narodów.

Delegat Bułgarii Kolarow zaprotestował przeciwko greckim roszczeniom terytorialnym a nadto upomniał się o zwrot zachodniej Tracji celem przywrócenia Bułgarii powrotu nad morze Egejskie.

Delegacja polska opracowuje swój punkt widzenia na rozwiązanie sprawy Triestu. Wniosek Polski będzie oparty na „bogатым doświadczeniu nabytym przez długoletni okres sporu z Gdańskiem.“

Konferencja Bevin-Byrnes

PARYŻ (obsł. wł.). Zapowiedziana na dzień wczorajszy konferencja czterech ministrów nie odbyła się z powodu wyjazdu ministra Mołotowa do Moskwy.

Zastępcy ministrów, którzy mieli uzgodnić ze sobą sporne punkty nie

rozstrzygnęli jeszcze większości problemów.

Odbyła się natomiast konferencja Bevin-Byrnes, która trwała 1 1/2 godziny. W rozmowie omówiono sprawę przyszłego posiedzenia ONZ oraz sprawę wniosku radzieckiego w przedmiocie ujawnienia sił alianckich, znajdujących się na terenie państw obcych.

Zakończenie przewodu sądowego w procesie Goetha

KRAKÓW (obsł. wł.). W dniu wczorajszym został zamknięty przewód sądowy w procesie Goetha.

Trybunał przesłuchał biegłego, który na podstawie dokumentów, fotografii, listów i td. dokonał ekspertyzy.

Biegły oświadczył, że z liczby 3 1/2 miliona Żydów obywateli polskich przy życiu zostało 50 tysięcy. Ponadto na terenie Polski Niemcy wymordowali ponad 1 milion Żydów obywateli innych państw. Łączne straty wynoszą 6 milionów osób.

Niemcy również usiłowali obudzić nastroje antysemickie wśród więzionych Polaków. Agitacja ta nie dała wyniku, bowiem w obozach i więzieniach Żydzi i Polacy pomagali sobie wzajemnie.

Wybory w Saksonii

BERLIN (obsł. wł.). Według nadchodzących tu danych w wyborach samorządowych w Saksonii socjaliści zdobyli półtora miliona głosów, ludowi demokraci — 631 tysięcy i chrześcijańscy demokraci — 621 tys. głosów.

O chęci niszczenia narodów najlepiej świadczą plany przebudowania Oświęcimia. Obóz ten, który miał mieć nazwę przekształconą na Himmlerstadt według planów więziłyby jednocześnie 50.000 ludzi, a krematoria mogłyby spalić około miliona osób miesięcznie.

Następnym narodem przeznaczonym na zniszczenie mieli być Polacy.

W dniu dzisiejszym przemówią oskarżyciele. Wyrok prawdopodobnie zapadnie w piątek.

O ulepszenie stosunków

w więziennictwie

BRNO (obsł. wł.). Otwarto tu pierwsze po wojnie zebranie Komisji Penitencjalnej, której głównym zadaniem jest ulepszenie stosunków w więziennictwie co w dobie powojennej ma doniosłe znaczenie.

Przed wojną delegatem Polski był

ATENY (obsł. wł.). Dotychczasowe niekompletne wyniki plebiscytu w Grecji stwierdzają, że za monarchią padło 907.737 głosów, a za republiką 645.705 głosów. Za powrotem króla głosowało 72%.

Po plebiscycie

W ambasadzie polskiej

PARYŻ (obsł. wł.). Minister Rzymowski podejmował śniadaniem w salach polskiej ambasady angielską delegację na Konferencję Pokojową. Między zaproszonymi gośćmi znajdował się Pierwszy Lord Admiralicji Alexander z małżonką.

torzy szkół nie pominęli w planie wychowawczym tej ważnej sprawy.

Niektóre dyrekcje pozwalały dotychczas mieszkac uczniom tylko na zatwierdzonych stancjach.

Dobrym zwyczajem było również kontrolowanie przez komisję rady pedagogicznej poszczególnych stancji i pracy domowej ucznia.

Nauczyciel nie wykona swego zadania w szkole, gdy mu nie pomoga-

rodzice w domu, gdy sam nie zainteresuje się, w jakich warunkach uczeń odrabia lekcje.

Prawda że personel szkolny jest przeladowany pracą. Ale czy problem o tak ważnym znaczeniu wychowawczym może być przemilczany?

Może daloby się coś zrobić w porozumieniu z Kółkami Przyjaciół Młodzieży?

Zdwojona opieka i kontrola nie jest bynajmniej wyrazem braku ufania do młodzieży.

Przeciwnie. Dlatego właśnie trudzimy się, bo wiemy, że warto, ufamy, że z tej młodzieży coś dobrego wyrośnie.

Należałoby o tem trochę pomyśleć, zwłaszcza we Włocławku, mieście szkół, który posiada niektóre stancje wzorowe. Nauczyciel.

Przywróćmy świetność stolicy

Przemówienie Prezydenta K.R.N.

Przypadająca dziś rocznica pozwala nam z perspektywy 7-miu lat spojrzeć raz jeszcze na ów dzień, w którym hitlerowskie hordy runęły na nasz kraj. Im bardziej oddalamy się od tych chwil, tym jaśniej i pełniej pojmujemy grozę, jaką niósł nam potop germańskiego — hitlerowskiego imperializmu. Widzimy, że przez szereg lat staliśmy na skraju przepaści, że groziło nam unicestwienie już nie tylko państwa, lecz całego narodu, biologiczna zagłada, którą zamierzali i realizowali wróg.

Są nauki z tych ciężkich i krwawych lat, których nam nigdy zapomnieć nie wolno, nie wolno nam nigdy zapomnieć, że polityka nasza wobec innych narodów musi być zgodna z najgłębiej rozumianym interesem Państwa i Narodu, że sojuszników szukać musimy tylko tam, gdzie widzimy wspólność obrony przed groźącym narodowi niebezpieczeństwem. Niebezpieczeństwem tym była dla nas i będzie grabieżcza ekspansja Niemiec. Nie chciały się tą zasadą kierować rządy przedwrześniowe i sprowadziły na Polskę straszliwą katastrofę. Pierwsze bomby, jakie spadły na Warszawę, w 1939 roku, niosły zapowiedź tego, czego dokonało bestialstwo Niemiec na naszej Stolicy w czasie Powstania i po jego upadku. Burząc Warszawę, usiłowano ugodzić w serce Narodu Polskiego, niszczone nie tylko materialny dorobek pokoleń — usiłowano złamać ducha. Warszawa jednak żyje, jak żyje Polska. — Okaleczała wznosi dumnie swe niezależne jeszcze zgliszcząca, pokazuje je światu, jako symbol hartu i niezniszczalności narodu. W trudzie i mozole, na cmentarzysku, jakim była Warszawa półtora roku temu, rodzi się nowe życie. Słuszna jest inicjatywa, aby miesiąc wzniesienia — miesiąc rocznicy klęski wrześniowej,

rocznicy zalewu i zniszczenia Polski przez hordy germańskie — stał się miesiącem odbudowy Warszawy. Warszawa musi być odbudowana wysiłkiem całego narodu, ponieważ burząc Warszawę wróg godził w całą Polskę. Zjednoczenie wysiłków wszystkich obywateli w dziele odbudowy stolicy będzie odpowiedzią na wszelkie zakusy na całość i niepodległość naszej Ojczyzny, odpowiedzią godną następców tych, którzy zginęli w bojach partyzanckich, na barykadach Warszawy, w walkach pod Lenino, Kołobrzegiem, Berlinem, Tobrukiem czy Monte Cassino. Wspólny wysiłek robotnika z Łodzi, Śląska, chłopca z Lubelszczyzny, czy Pomorza, osadnika z Ziemi Odzyskanych, wysiłek inteligenta i uczonego, wzniesie Warszawę, która będzie Stolicą wszyst-

kich, której każdy Polak odda część swego serca. Ten wysiłek spoi i wzrże jeszcze silniej nasze szeregi, szeregi budowniczych Polski, lepszej i szczęśliwszej. Będzie on wielką nauką, iż nie ma trudnych i niewykonalnych zadań dla narodu spójonego wspólną wolą.

Obywatele! Warszawa, bohaterka i ofiarna Stolica Polski, będąca wzorem naszego hartu, symbolem godności i dumy narodowej, oczekuje dnia naszej pomocy. Niechaj nie będzie nikogo wśród nas, kto by takiej pomocy odmówił. Wypełnijmy jako wierni synowie narodu nasz obowiązek względem najdroższego sercu polskiemu miasta, przywróćmy swym wysiłkiem i ofiarą serdeczną wspaniałość i świetność naszej Stolicy.

Prezydent Truman wrócił do pracy

WASZYNGTON (obsł. wł.). Prezydent Truman po zakończeniu urlopu powrócił do Waszyngtonu i udał się natychmiast do Białego Domu.

Katastrofa samolotu

PARYŻ (obsł. wł.). Pod Paryżem wydarzyła się katastrofa wojskowego samolotu, 7 osób załogi zostało zabitych.

Spodziewana poprawa

NOWY JORK (obsł. wł.). Departament rolnictwa ogłosił, że w ogólnej sytuacji przemysłowej i rolniczej oraz żywnościowej w 1947 roku nastąpi wybitna poprawa w stosunku do sytuacji z roku bieżącego.

He otrzymuje chleba

ludność poszczególnych krajów Europy?

Gazeta szwajcarska „Schweizerische Bäckerei — und Konditorei Zeitung“ przynosi następujące dane o wysokości tygodniowych racji chlebowych w poszczególnych krajach:

ZSRR. 3169 gr.; Bułgaria — 2775; Jugosławia — 2773; Grecja — 2490; Holandia — 2377; Belgia — 2361; Luksemburg — 2348; Norwegia — 2264; Finlandia — 2122; Rumunia — 2065; Francja — 2065; Czechosłowacja — 2037; Anglia — 1782; Szwajcaria — 1758; Niemcy — amerykańska strefa — 1584; Szwecja — 1485; Włochy — 1385; Niemcy, strefa bryt. — 1245; Węgry — 1147; Niemcy, strefa radz. — 1065—1726; Niemcy, strefa franc. — 1046 gr.

Inne pismo szwajcarskie „Nidwalder Volksblatt“ powtarzając powyższe dane przytacza interesujące uwagi o wysokościach przemiału w poszczególnych krajach, które niewątpliwie zainteresują polskiego spożywcę ze względu na obowiązujące u nas ograniczenia przemiałowe.

I tak najwyższy stopień przemiału bo 90% mają tutaj kraje europejskie zarówno zwycięskie jak Fran-

cja czy Grecja, jak i pokonane: Niemcy i Włochy. Nie biorąc udziału w wojnie Szwajcarię stosuje przemiał 80%, Kanada 73%, a Australia jedynie 70%.

Norm podanych przez to pismo dla Polski nie przytaczamy, gdyż nie jest ona aktualną wobec opracowania przez Ministerstwo Aprowizacji i Handlu nowych racji chlebowych.

Jak zginął

Prezydent Starzyński

„Życie Warszawy“ ogłosiło szczegóły zamordowania Stefana Starzyńskiego, byłego prezydenta Warszawy, bohaterskiego komisarza cywilnego obrony miasta we wrześniu 1939 roku.

„Rozstrzelany został 17 października 1943 roku w bunkrze leżącym o trzy kilometry od obozu w Dachau, koło szosy prowadzącej do Monachium.

Egzekucją kierował blokfuehrer dr. Leisman, dowódca trzydziesto-

osobowego oddziału SS-manów, pilnujących bunkra.

Bunkier oznaczony był numerem 13-14. 5 maja 1945 r. bunkier zajęty został przez oddziały amerykańskie, które aresztowały dr. Leismana. Przy przeszukiwaniu bunkra w jednej z izb znaleziono patefon i potłuczone płyty. Na płytach nagrane były przemówienia prezydenta Starzyńskiego, wygłaszane przez radio w Warszawie w dn. 20, 22, 23 i 24 września 1939 r.

Od 15 do 17 października 1943 r. w dzień i w nocy płyty te były nastawiane przez SS-manów i transmitowane przy pomocy głośnika do izby Nr. 11, gdzie więziony był Starzyński.

17-go Starzyński wyprowadzony został z celi. Przeprowadzono go na dziedziniec, gdzie kazano wykopać mu grób. Gdy wykopał, odczytano mu wyrok, po czym padła salwa.

10 dni potem rozstrzelani zostali czterej pozostali mieszkańcy bunkra; dwóch Francuzów, 1 Anglik i 1 Fin. Pierwszego listopada bunkier został opieczętowany i przetrwał w tym stanie aż do chwili zajęcia obozu przez wojska amerykańskie.

Zwycięstwo naszych sportowców

GÖTEBORG (obsł. wł.). W czasie wielkich igrzysk z udziałem czołowych zawodników o Mistrzostwo Europy w Oslo nasze zawodniczki w rzucie dyskiem: Wajsówna i Dobrzańska zdobyły I i II miejsce.

Demonstracje w Bombaju

Zaprzysiężenie rządu Hindusów

LONDYN (obsł. wł.). W dniu wczorajszym odbyło się zaprzysiężenie nowego rządu Hindusów z premierem Pandit Nehru na czele.

Uroczystość odbyła się w pałacu Wicekróla Indii lorda Wawella.

W Bombaju powstały nowe de-

Profanacja grobów na cmentarzu

DĄBROWA GÓRNICZA (SAP). Na cmentarzu w Dąbrowie Górniczej dokonano włamania do 16 starych grobowców, w których rozbito trumny i naruszono szczątki zmarłych. W wyniku śledztwa stwierdzono, że rozbicia grobowców dokonano w celach rabunkowych, bowiem zmarłym wyjęto złote zęby i zrabowano pierścionki z palców. Trzeba dodać, że swego czasu podobnej profanacji grobów dokonano na terenie Bielska, Sosnowca i Będzina.

Przeszło 300 tysięcy unieszkodliwionych min

KOZŁE (ZAP). Powiat kozielski jest jednym z tych powiatów na Śląsku Opolskim w których rozminowywanie terenu przeprowadzone zostało w sposób szczególnie staranny i gruntowny. Na terenie tego powiatu unieszkodliwiono przeszło 300 tysięcy min. Dzięki temu miny, nie utrudniały już żniw.

monstracje — w których wzięli udział Hindusi i Muzułmanie. W wyniku starć zostało 66 osób zabitych, a 250 rannych.

Ulice są obstawione gęsto wzmocnionymi patrolami wojsk angielskich.

Z Pomorskiej Wystawy

W ostatnich dniach przewinęło się przez pawilony Pomorskiej Wystawy Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy ponad 10.000 osób. Szczególnie wiele wycieczek zamiejscowych przybyło w niedzielę. Trzy przyległe do Placu Wolności ulice wypełnione były samochodami ciężarowymi i autobusami, które przywoziły bliższe i dalsze wycieczki.

M. in. zanotowaliśmy następujące wycieczki: z Bytomia (35 osób), z Łodzi (15), Związek Cechów z Wą-

growca (80), Spółdz. Spożywcz. z Koła (35), PPT. i MR. z Sopotu (20), Główny Zarząd Zw. Samopomocy Chłopskiej, Warszawa (10), Gimnazjum Żeńskie, Gniezno (27), Główny Urząd Morski, Gdańsk (30), Oddział PKP, Tczew (30), Państw. Zakł. Samoch., Płock (33), Powstańcy Wielkopolscy — uczestnicy zjazdu, przedstawiciele Izby Rzemieśniczej z całej Polski i około 20 wycieczek z miast pomorskich.

Król apaszów płockich

ŁÓDZ (SAP). Specjalny Sąd Karny w Łodzi na sesji wyjazdowej w Płocku rozpatrzył sprawę Kijka Kazimierza b. marynarza i przewodcy nożowników płockich, który w czasie wojny jako komendant sali w obozie pracy w Drobinie brał udział w zabójstwach i znęcaniu się nad współ-

wieżniami, przywłaszczał sobie paczki żywnościowe, przysyłane im przez rodzinę i zasłużył sobie tak dalece na zaufanie niemieców, że ci często pozostawiali mu komendę nad pracami więźniów. Sąd po rozpatrzeniu dowodów winy skazał Kijka na karę śmierci.

RYTM KUJAW

Kronika

Rozminowanie powiatu — Lipno i Nieszawa

■ dniami 1 września 1946 r. rozpoczęły się prace nad rozminowaniem pow. lipnowskiego i nieszawskiego.

W związku z tym w m. Lipno i Nieszawa powstają przy starostwach „Powiatowe Punkty Rozminowania”, gdzie poszczególne gminy muszą meldować o pozostałościach pocisków artyleryjskich, bomb lotniczych, min

wszelkiego rodzaju, pozostałych w rejonach (nie później jak do 14 września 1946 r.).

Niezależnie od tego każdy mieszkaniec, który wie gdzie się znajdują pola minowe, pociski art., bomby, winien jest natychmiast zameldować do gminy z dokładnym podaniem ich miejsca. *Sztab Rozminowania.*

Pow. włocławski

KURÓW.

NIEZREHABILITOWANA. Juliana Nikiel, zam. w Kurowie, gm. Klóbkka, nie złożyła wniosku o rehabilitację. Została zatrzymana i osadzona w obozie pracy w Michelinie.

Ostatnio sprowadzona została do Sądu Grodzkiego na rozprawę. Sąd postanowił pozbawić Nikiel praw obywatelskich na zawsze i osadzić ją w miejscu odosobnienia, poddać pracy przymusowej oraz na rzecz Skarbu Państwa skonfiskować mienie. (md)

KRUSZYNEK

W dniu 8 września br. o godz. 15 w Ośrodku Kruszynek odbędą się Dożynki Kujawskie organizowane przez Pow. Zw. Młodz. Wiejskiej „Wici”.

Na dożynki m. inn. przybędą delegacje „Wici”, SL, PSL z Bydgoszczy, pow. lipnowskiego, nieszawskiego, toruńskiego i inowrocławskiego. Przybędzie również Prezes Honorowy Z.M.W.R.P. „Wici” ob. Niećko.

Organizacja „Wici” przejawia ożywioną działalność. Ostatnio na Dożynkach Powiatowych Oddział „Wici” z Sokolowa otrzymał od Starosty powiatowego K. Kubskiego 1-szą nagrodę w postaci aparatu radiowego, ofiarowanego przez Woj. Oddział Inf. i Prop. w Bydgoszczy za najlepiej wykonane tańce regionalne i inscenizacje oraz 500 zł. nagrody od Towarzystwa Krajoznawczego we Włocławku za najpiękniejszy „Wieniec Dożynkowy”.

Organizatorzy „Dożynek Kujawskich” wyrażają nadzieję, że będą mogli w Kruszyнку, w niedzielę powitać wielu gości z Włocławka i powiatu włocławskiego.

BRZOSZÓW

KONFISKATA 3 GOSPODARSTW.

Otylia Huff, zam. obecnie w Mariopolu, pow. kutnowskiego, za niezłożenie wniosku rehabilitacyjnego została przytrzymana przez władze bezpieczeństwa i doprowadzona na rozprawę do Sądu Grodzkiego we Włocławku.

W trybie art. 20 Otylia Huff została pozbawiona na zawsze wszelkich praw obywatelskich, osadzona w miejscu odosobnienia na czas nieograniczony i poddana przymusowej pracy.

Ponadto na rzecz Skarbu Państwa skonfiskowane zostały gospodarstwa: 35 mórg w Mariopolu oraz 41 mórg i 7 mórg we wsi Brzozowie, gm. Przedecz. (md.)

Pow. inowrocławski

WTARGNIECIE RABUSIÓW. W Rambiance do sklepu spożywczego ob. Nowaka wtargnęło kilku opryszków uzbrojonych w broń krótką. Dwóch rabusiów pozostało przed sklepem na czatach, a dwaj pozostali pod groźbą rewolwerów zmusili właściciela do wydania 1.500 zł. gotówki, 30 bułek, pół kg. kiełbasy, 100 papierosów i kilkanaście kawalców mydła.

Powiadomiona o rabunku MO. wszczęła natychmiastowy pościg, który jednak nie dał do tego czasu wyniku. (md.)

MARCINKOWO

KRADZIEŻ ŚWIŃ. Nocą do zagrody S. Sławińskiego przybyli nieznanymi sprawcy, którzy dokonali kradzieży świń.

Władze MO. wszczęły dochodzenia. (md.)

Kino „BALTYK” Dama z Malakki film produk. francuskiej	Dzisiaj ŚRODA 4 WRZEŚNIA Rozalii P.	Kalendarzyk słowiański Rościgniewa Słońce: wschód o godzinie 4.51 zachód o godzinie 18.18
---	---	---

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piusa XI Nr. 8, tel. 13-32 W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Noclegowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41. Lek. dyż. dr Makochoński, Kilińskiego 7a. **DYŻURY APTEK:** Dziś pl. Dąbrowskiego. Nr. tel. Straży Pożarnej — 12-34.

W lusterku

Na znaną nutę

Senator Thomas zażądał natychmiastowej repatriacji amerykańskich sił zbrojnych ze stref okupacyjnych w Japonii, NIEMCZECH i Austrii.

Thomas, ach Thomas,

bezpiecznie Ci tam w domu,
wyjaśnić Ci to — w tym jest sęk,
wszak Hitler by z radości pęk!

Thomas, ach Thomas,

ach powiedz, skąd ten pomysł,
ach przyjedź bliżej, poznasz błąd
i na pewniaka zmienisz sąd.

Agapit.

UWAGA SUBSKRYBENCI PPOK.

Prezydium Miejskiego Komitetu Obywatelskiego PPOK. zawiadamia subskrybentów, którym spłata pożyczki została rozłożona na raty, że niezaplacenie do dnia 5 września rb. reszty sumy subskrybowanej spowoduje przepadek całej dotychczas wpłaconej sumy pożyczki.

PÓDZIĘKOWANIE.

Składam serdeczne podziękowanie Orkiestrze Miejskiej Straży Pożarnej we Włocławku, a w szczególności: zarządzącemu orkiestrą — ob. Postolskiemu Tad., kapelmistrzowi orkiestry — ob. Makuchowi Tomaszowi, zast. kapelmistrza — ob. Kulańskiemu Wincentemu i gospodarzowi orkiestry — ob. Olkowskiemu Franciszkowi za życzliwą, chętną współpracę i uświetnienie swym udziałem uroczystości, związanych z obywatelskim i społecznym wychowaniem żołnierzy Garnizonu Włocławek.

Piliński, pułkownik

d-ca 1 Warsz. Zmot. Pułku.

NOWA PLACÓWKA HUMANN-TARNA.

Przy klasztorze OO. Reformatorów we Włocławku z inicjatywy O. Gwardiana powstały, jako oddział „Caritasu”, przedszkole i żoźywnia pod wezwaniem św. Antoniego.

Chwilowo nowa placówka mieści się przy ul. pułk. Barthy (Szkolnej), następnie przeniesiona zostanie do własnego gmachu w ogrodzie klasztornym.

Tworząc uczelnie przy klasztorze, OO. Reformacji wznowili tradycję, bo już w dawnych czasach przy klasztorach były różnego rodzaju szkoły ludowe, a nawet średnie. Do przedszkola i świetlicy zapisało się już z górą 100 dzieci, głównie ze sfer proletariatu i sierot.

Dnia 2 września nastąpiło rozpoczęcie roku szkolnego. O godz. 9-ej rano odprawił w klasztorze nabożeństwo O. Bernardyn Dworzański, repatriant ze Lwowa, który do rodziców i działwy wygłosił okolicznościowe przemówienie. Po nabożeństwie udali się wszyscy do sali szkolnej, gdzie odbyły się dodatkowe zapisy i ogłoszono program na rok bieżący.

Na czele nowej placówki stoi kier. Cecylia Piasecka. Utworzył się też Patronat z prof. Tadeuszem Foppem jako przewodniczącym.

Należy mieć nadzieję, że społeczeństwo włocławskie i władze miejscowe poprą tę młodziutką instytucję utworzoną przez O. Ludwika Szlągowskiego, gwardiana OO. Reformatorów, dla najbardziej potrzebnej działwy Włocławka.

Czytajcie
Gazetę Kujawską

Andrzej Gryf

Prawdziwy odpoczynek

Woda siarczana źródeł wienieckich wprowadzona jest do waniek ogrzana przez rury wprost z kotła, gdzie ogrzewana jest pod ciśnieniem. Do kotła dostaje się z hermetycznie ujętego źródła przez rury. Przewaga wapnia powoduje działanie przeciwzapalne. Krótko mówiąc wskazaniem do kąpieli są choroby mięśni i stawów na podłożu artretyczno-reumatycznym, neuralgie kończyn, zapalenie żył, niektóre choroby kobiece, skóry, kosmetyka skóry, ischias. Działają one na chorych orzeźwiająco, u reumatyków dając jednak niekiedy silniejszą reakcję.

Stosowanie kąpieli zależne jest od stanu zdrowia chorego, ściśle biorąc od stanu serca i sił. Dlatego też poprzedzić je winno orzeczenie lekarza.

Szczególą wartość posiadają kąpiele borowinowe na siarce.

Zjeżdżają się ludziska coraz zwa-

wiej, odzyskując siły i zdrowie i cieszą się z wyników kuracji.

Zagląda tu i tacy, którzy pragną jedynie wypocząć. Ta kategoria jest nieraz bardziej kapryśna. Nie obchodzą ich właściwości źródeł, ani skład wody, analizują jedynie spędzony dzień i niekiedy narzekają na brak rozrywek, zapominając, że mogliby się przyczynić do ich stworzenia.

Istnieje mniemanie, że wygląd wystaw sklepowych wprowadza w błąd obcokrajowców co do stanu żywienia w Polsce. Drugim kryterium mogłyby być takie miejscowości jak Wieniec. Narzekanie na jednostajność odżywiania, na brak bardziej luksusowych potraw w chwili gdy się ma przed sobą smaczne jedzenie nasuwa przypuszczenie, że takie jednostki prowadzą w domu życie naprawdę luksusowe (osobiście jestem zwolennikiem metody kontrastu i przypuszczam, że w domu jadają go-

3) rzej, tu zaś demonstrują źle pojętą znajomość życia światowego. Jest to tak zwane popularnie kręcenie nossem).

Różnorodność tych przybyszów jest wielka. Samotne „cienie” blakające się w alejach, patrzące z wyrzutem na świat i pozostałych mieszkańców, rowerzyści bez dzwonek, motocykliści w wieku od lat 12 (sic!) wzwyż, poważni brydziści, spędzający dnie całe w pokoju i narzekający na brak powietrza, zdecydowani malkontenci i mniej zdecydowani w ruchach zwolennicy monopolu spirytusowego. Ci ostatni traktują wszystkich pozostałych pobłażliwie i dobroniusznie, a jeden z nich wyznał mi w zaufaniu, że „nawet po pijanemu stara się zachować spokój, bo tu mieszkają dziwacy, którzy za wodę w wannie płacą tyle co za przyzwolitą wódkę”.

Przez okres wakacji przebywały tu grupy dzieci z okolic Włocławka. Niektóre kolonie prowadzone były bardzo starannie. Były jednak takie, gdzie możnaby wysunąć szereg zastrzeżeń co do samego systemu organizacji.

Przed wszystkim dostrzegano się zbyt dużą rozpiętość wieku pomiędzy dziećmi tego samego turnusu. Dzieci niekiedy chodziły spać zbyt późno i bywały wypadki, że koło godziny jedenastej rozlegały się wojenne okrzyki gromadek walczących się w lesie i niszczących drzewa przez obdzieranie kory, której pokłady spostrzeżliśmy dnia następnego rozrzucone wokół okaleczonych pni.

Mniejsze dzieci dostrzegłem pewnego dnia w chwili gdy zamierzały rozpocząć zabawę zanieczyszczania rury z wodą do picia dla kuracjuszków. Po krótkiej, serdecznej rozmowie przekonałem je, że istnieje wiele znacznie ciekawszych rozrywek i malcy z zapalem wzięli się do zabawy. Wskazane jednak by było pouczenie ze strony właściwych opiekunów, a nie przygodnego przechodnia.

Nie rozwodzimy się nad tym zbyt długo. Słońce i powietrze zrobiły swoje. Starsi wypoczęli do dalszej pracy, malcy nabrali sił do nauki. Oby ten okres pobytu w Wieniu przyniósł jak największe korzyści wszystkim bez wyjątku.

Dzieci bez dozoru są najczęstszymi sprawcami pożarów!

MRÓWCZA PRACA.

Włocławski Obywatelski Komitet zaopiekowania się poborowymi wykazał w krótkim okresie tak żywą działalność oraz osiągnął takie wyniki pracy, że nie sposób jest w zwykłej kronikarskiej wzmiance wypunktować to wszystko, co zdążyliśmy zaobserwować. Dlatego też wypunktujemy tylko szczególne najważniejsze.

Komitet powołany został do życia w dniu 21 lipca r. b. i z miejsca stanął do twórczej pracy.

Najdłówniejszą troską było zebranie odpowiednich funduszy na wyżywienie poborowych, na przygotowanie miejsc pobytu i uprzyjemnienie chwil spędzonych w okresie poboru.

Zapobiegliwość, zaradność i mrówcza praca dały rezultaty bardzo dobre.

Gdziekolwiek udano się z prośbą nigdzie nie spotkano się z odmową. Wszyscy widząc trud grupy osób, chętnie spieszyli z pomocą.

Nic też dziwnego, że z chwilą gdy poborowy przybył do miasta naszego, zamiast spotkać się tylko z surową komisją wojskową, a resztę czasu wolnego spędzić w różnych lokalach wycieczkowych, znalazł opiekę i serce Komisji Wojskowej i znalazł to czego nie spodziewał się. W tym właśnie momencie wystąpił bowiem Komitet Obywatelski. Poborowy został wprowadzony do sal ładnie udekorowanych, a potem otrzymywał codziennie na śniadanie w t.zw. Sokolni (ul. Łazienna) bułki pszenne z wędliną lub serem, konserwy mięsno-jarzynowe, kawę słodką, lemoniadę itd.

Czy Komitet pamiętał tylko o chlebie powszednim? Nie! Uważał, że to byłoby jeszcze mało. Dlatego też pomysłał o stronie duchowej. A więc przygotowano koncerty w wykonaniu orkiestry z fabryki Celulozy, przygotowano przedstawienia teatralne sprowadzając Teatr Wojskowy „Awangarda”, urozmaicono czas deklamacjami, odpowiednimi przemówieniami itp.,

Ileż to starań i ile trudu musiała podjąć mała garstka ludzi dobrej woli, aby pokonać wszystkie trudności i zdobyć sobie serca wszystkich!

Trzeba było widzieć przy pracy kierownika Sekcji Kult.Oświatowej ob. J. Tomaszewskiego i jego wysiłek zorganizowania imprez, trzeba było zaobserwować zawsze ruchliwego Kierownika Sekcji Gospodarczo-Zbiórkowej ob. Starostę Bolesława w jego akcji gromadzenia pieniędzy i środków żywnościowych, trzeba było spojrzeć na ob. ob. R. Kubecką i C. Suską i inne z Ligi Kobiet, które podjęły trud przygotowania i wydawania posiłków.

Wspólna praca dała ten wynik, że nie tylko zgromadzono 64.000 zł. i artykuły spożywcze, że nie tylko dano poborowemu kwatery, utrzymanie i rozrywkę, ale przede wszystkim został osiągnięty cel zasadniczy. Poborowy odchodząc z domu rodzinnego na drogę, która go prowadziła do koszar, spotkał się ze społeczeństwem które mu dało opiekę, jakiej nie spotkał nigdy żaden poborowy w przedwojennej Polsce. Poborowy widział, że ktoś o niego się martwi, że ktoś o nim myśli i po włożeniu munduru już w koszarach z uczuciem wdzięczności będzie te chwile wspominał. W ten sposób zawiązano, serdeczny

węzeł przyjaźni i wzajemnego zrozumienia między wojskiem i cywilnym społeczeństwem.

Widząc wyniki tej akcji władze okazały dla niej pełne zrozumienie. Dowodem tego było stanowisko Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, Magistratu naszego z ob. Prezydentem Kubeckim na czele, Władz Wojskowych, Komisji Poborowej, Miejskiego Urzędu Inf. i Propagandy, Naczelników Wydziałów Wojskowych w Starostwie włocławskim, lipnowskim i niezawskim itd.

Z pomocą przybyły także organizacje polityczne, młodzieżowe i Rada Zw. Zawodowych.

Już na wstępie zaznaczyliśmy, że trudno jest w takiej wzmiance wszystko opisać. Być może, że jakiś ważny szczegół opuściliśmy, być może, że o kimś zapomnieliśmy. Zrobią to za nas lepiej te władze, które utrzymywały najbliższy kontakt z Komitetem.

My ze swej strony pragnęlibyśmy jeszcze tylko nadmienić, że na czele komitetu znajdują się ob. Chałackiewicz J. jako przewodniczący i ob. Szretter Jan jako sekretarz. (at.).

DELEGAT WŁOCLAWKA

W Rucewie na Śląsku w dniach od 25. 8 do 3. 9. br. odbył się I-szy Międzynarodowy Zlot Młodzieży Zw. b. Więźniów Politycznych. Delegatem Włocławka na powyższym zlocie był ob. Jan Sporny.

DLA ZDRAJCÓW SZUBIENICA.

Jakub Riener podczas okupacji hitlerowskiej chcąc zaskarbić sobie nazwę „dobrego patrioty” niemieckiego wydawał w ręce gestapo Polaków, którzy osadzani byli w więzieniach i obozach.

Na zakończenie swojej „chlubnej” działalności (robił to za pieniądze), brał czynny udział w aresztowaniach polskich obywateli na terenie Dobięgniewa powiatu włocławskiego.

Nieodstępny kompanem Rienera był Leopold Nikolaj, który był postrachem dla Polaków również w Dobięgniewie.

Nikolaj wylapywał Polaków niezatrudnionych u Niemców i wywoził ich na przymusowe roboty do Niemiec.

Trzecim towarzyszem zdrady był Konrad Feldte, który jako administrator majątku ziemskiego w Czerniewicach, pow. włocławskiego biciem i kopaniem zmuszał Polaków do pracy.

Ponadto kilku Polaków oddał w ręce gestapo. Wszyscy trzej hitlerowcy — krwawi siepacze, stanęli przed Sądem Specjalnym w Toruniu na sesji wyjazdowej we Włocławku, gdzie skazani zostali na karę śmierci przez powieszenie.

Ze względu na to, że ob. Prezydent KRN. nie skorzystał z przysługującego mu prawa łaski, wyrok zostanie wykonany na terenie więzienia włocławskiego.

Dla zdrajców narodu polskiego, tylko szubienica. (md.).

PODZIĘKOWANIE.

Zarząd Miejski Związku Walki Młodych, składa serdeczne podziękowanie Dyrekcji i pracownikom fabryki Manometrów i Term., pracownikom fabryki „Bohm i Gleba” oraz Dyrekcji fabryki Fajansu, którzy pierwsi złożyli ofiary na ufundowanie standardu dla Organ. Młodz. Z. W. M. Zarząd ZWM. Włocławek.

POZBAWIONA PRAW.

Augusta Flemke, zam. obecnie we wsi Jeczmin, gm. Juleszew, powiatu gostyńskiego, nie złożyła w swoim czasie wniosku o rehabilitację. Ostatnio została przytrzymana przez organy bezpieczeństwa i sprowadzona na rozprawę do Sądu Grodzkiego we Włocławku.

W wyniku rozprawy Sąd postanowił pozbawić ją na zawsze wszelkich praw obywatelskich; osadzić na czas nieograniczony w miejscu odosobnienia; poddać przymusowej pracy oraz na rzecz Skarbu Państwa skonfiskować dom mieszkalny i 3 morgi ziemi. (md.).

ZEBRANIE LIKWIDACYJNE.

Dnia 5 bm. o godz. 10-ej rano w sali MRN odbędzie się likwidacyjne zebranie Komitetu Obywatelskiego, pożegnania młodzieży przedpoborowej 1925 rocznika odchodzącej w szeregi Armii Polskiej z powiatów: włocławskiego, niezawskiego i lipnowskiego. (md.).

ZEBRANIE EMERYTÓW PKP.

Dnia 15 września br. (niedziela) o godz. 14-ej w lokalu ZZK ul. Kościuszki Nr. 21, odbędzie się ogólne zebranie emerytów PKP.

Ze względu na ważne obrady sta-wiennictwo wszystkich członków obo-wiązkowe.

ROZPRAWY REHABILITACYJNE.

Dnia 5 bm. przed Sądem Grodzkim odbędą się rozprawy rehabilitacyjne następujących osób: Emilii Szubert, Haliny Kessler, Heleny i Danuty Bit-ner i Izabeli Kneisler. (md.).

MACIK dla gospodyń

SALATKA ZE ŚLEDZI Z PUSZEK.

Paramaunt Herrings.

Nieumiejętność smacznego przyrządzania śledzi z puszek a zwłaszcza tych gatunków śledzi, które są konserwowane bez żadnych przypraw smakowych, powoduje, że publiczność nie zawsze chętnie przyjmuje przydziały tych konserw rybnych. Poniżej podajemy przepis na pikantną salatkę śledziową, która posiada trzy zasadnicze zalety: jest smaczna, łatwa do przyrządzenia i tania.

Zawartość z puszek wyłożyć na talerz, wybrać ości grzbietowe, rozdrobić widelcem. Posiekać drobno dwie większe cebule i dwa kwa-szone obrane ogórki, dodać sporo soli i pie-przu, wlać łyżkę oliwy, lub dobrego oleju, pokropić cytryną z proszku cytrynowego, lub octem.

Wymieszać i podać jako salatkę szwedzką z sardynek.

Podziękowanie

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę + p.

ALFREDOWI REJCOWI

a w szczególności Przewielebnym Księgom: Proboszczowi Księdzu Profesorowi Oświecińskiemu, Ks. Masierskiemu oraz I Urzędowi Skarbowemu, p. p. Powojewskiemu, p. Bry-lasowski składa tą drogą serdeczne BOG ZAPŁAC

Rodzina

OGŁOSZENIE.

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że od dnia 3 września br. do dnia 7 września br. włączanie w sklepach rozdziałowych sprzedawane będą na karty zaopatrzenia następujące artykuły: Na karty żywn. z m-ca sierpnia b.r.

MAKA PSZENNA UNRRA.

kat. I — odc. Nr. 9 po 2 kg — cena 6 zł.
kat. II — odc. Nr. 10 po 1,5 kg — cena zł. 4.50
kat. III — odc. Nr. 9 po 1 kg — cena zł 3
kat. I rodz. — odc. Nr. 9 po 1 kg — cena zł 3
kat. „D-3” odc. Nr. 9 po 2 kg — cena zł 6
kat. „D-12” odc. Nr. 9 po 2 kg — cena zł 6
Jednocześnie uzupełniamy niewydaną mąkę na karty żywn. z m-ca czerwieca b.r.
kat. I — odc. Nr. 15 po 1 kg — cena zł 3
i na karty żywn. z m-ca lipca b.r.
kat. I — odc. Nr. 9 po 2 kg — cena zł 6
Jednocześnie wydawane będą na wszystkie kategorie

SOKI OWOCOWE

po 1 puszcze — cena zł. 45.50.
Cena mąki za 1 kg zł 2.80 + transport zł. 0.20 razem zł. 3.—
Ceny podaje się bez opakowania.
Artykuły należy wykupić w podanym terminie, gdyż żadne reklamacje uwzględniane nie będą.

ZA PREZYDENTA MIASTA

Zastępca Nacz. Wyzd. Aprop. i Handlu (1787) St. Kasprzewicz

Ogłoszenia drobne

KUPIE WÓZEK sportowy, spacerowy. Wiadomość: POW. 20, tel. 17—37. (1784).

OSOBA znająca dobrze język angielski poszukiwana na nauczyciela (nauczycielkę) tegoż języka do Gimnazjum (im. Marii Konopnickiej) we Włocławku, ilość godzin 17 tygodniowo. (1781).

POSZUKUJĘ mieszkania komfortowego za dobrym wynagrodzeniem. Wiadomość: Liceum Pedagogiczne, Łęska 24 — Janina Majęrska. (1789).

POSZUKUJĘ jednego pokoju. Za wynajęcie dam utrzymanie dla jednej osoby. Oferty do Administracji „Gazety Kujawskiej”.

POKOJU UMEBLOWANEGO w śródmieściu poszukuję. Oferty dla „R.S.” proszę składać w administracji.

ZAGINEŁA karta wojskowa, oraz kwity podatkowe na nazwisko: Józef Majęrski i Ausweis niemki Rosental Alwina, zam. wieś Pęcino, gm. Bytoń, pow. niezawski. (1790).

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-jej do 5-jej w soboty od 8-jej do 12-jej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisy nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.

E 12658

DRUKARNIA DIECEZJALNA. WŁOCLAWEK ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.